

ADVIES Nr. 2.250

Zitting van dinsdag 26 oktober 2021

Gelijkstelling tijdelijke werkloosheid overmacht corona voor de jaarlijkse vakantie 2021- compensatie

x   x   x

ADVIES Nr. 2.250

Onderwerp: Gelijikstelling tijdelijke werkloosheid overmacht corona voor de jaarlijkse vakantie 2021- compensatie

---

De Raad heeft een voorstel van de heer P.-Y. DERMAGNE ontvangen betreffende de verlenging van het stelsel van tijdelijke werkloosheid wegens overmacht corona tot en met 31 december 2021 en betreffende een overgangsstelsel tijdelijke werkloosheid wegens economische redenen vanaf 1 januari 2022. Dit voorstel werd op 15 september 2021 door een vertegenwoordiger van het kabinet van werk toegelicht aan een met spoed samengekomen vergadering van een werkgroep binnen de Nationale Arbeidsraad.

Aan de Raad werd gevraagd om bij hoogdringendheid zijn advies over te maken aangaande dit voorstel.

Het onderzoek van deze adviesaanvraag werd toevertrouwd aan deze werkgroep.

Op verslag van deze werkgroep heeft de Raad op 26 oktober 2021 over de aspecten met betrekking tot de jaarlijkse vakantie het volgende advies uitgebracht.

x   x   x

ADVIES VAN DE NATIONALE ARBEIDSRAAD

I. DRAAGWIJDTE

De Raad heeft een voorstel van de heer P.-Y. DERMAGNE ontvangen betreffende de verlenging van het stelsel van tijdelijke werkloosheid wegens overmacht corona tot en met 31 december 2021 en betreffende een overgangsstelsel tijdelijke werkloosheid wegens economische redenen vanaf 1 januari 2022. Dit voorstel werd op 15 september 2021 door een vertegenwoordiger van het kabinet van werk toegelicht aan een met spoed samengekomen vergadering van een werkgroep binnen de Nationale Arbeidsraad.

Aan de Raad werd gevraagd om bij hoogdringendheid zijn advies over te maken aangaande dit voorstel.

De Raad heeft, gezien de hoogdringendheid, beslist om zich in een eerste fase te concentreren op het luik van de verlenging van het stelsel van tijdelijke werkloosheid wegens overmacht corona tot en met 31 december 2021 en op het aspect van de gelijkstelling van tijdelijke werkloosheid wegens overmacht corona voor de jaarlijkse vakantie en de compensatie ervan.

De Raad mocht voor zijn werkzaamheden beroep doen op de zeer gewaardeerde ondersteuning van de experts van de Rijksdienst voor Jaarlijkse Vakantie, de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid en de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening.

A. Brief van de Raad van 17 september 2021 naar aanleiding van het voorstel van de heer P.-Y. Dermagne, minister van Werk

De Raad verwijst naar zijn brief van 17 september 2021 waarin de Raad, gelet op de hoogdringendheid en in afwachting van een verdere bespreking, reeds enkele standpunten over dit luik heeft overgemaakt aan de heer P.-Y. Dermagne, minister van Werk.

Ten eerste stelt de Raad met tevredenheid vast dat de regering op zijn vraag, in navolging van het voorstel van de minister van Werk, het stelsel van tijdelijke werkloosheid wegens overmacht corona heeft verlengd tot en met 31 december 2021.

Ten tweede herinnert de Raad zijn vraag om in dit verband voor het volledige jaar 2021 een gelijkstelling van de periode van tijdelijke werkloosheid wegens overmacht corona en de nodige compensaties te voorzien voor de jaarlijkse vakantie in het stelsel van de arbeiders en de bedienden.

De Raad benadrukt hierbij dat de gelijkstelling voor de jaarlijkse vakantie en de compensatie van de financiering van het vakantiegeld voor de Rijksdienst voor Jaarlijkse Vakantie en compensaties voor de betrokken werkgevers van de bedienden een ondeelbaar geheel vormen.

De Raad benadrukt ook dat het vakantiestelsel van de arbeiders al een groot deel, namelijk 365 miljoen EUR van haar jarenlang opgebouwde reserves heeft aangewend ter financiering van de gelijkstelling van de dagen tijdelijke werkloosheid wegens corona-overmacht voor de jaarlijkse vakantie in 2020. Daarom heeft de Raad in zijn brief gevraagd dat de volledige kost van het vakantiegeld, ten gevolge van deze gelijkstelling, in het stelsel van jaarlijkse vakantie van de arbeiders wordt gecompenseerd.

Daarnaast heeft de Raad – op basis van de toen beschikbare cijfers – ook gevraagd dat er voor de compensatie voor de werkgevers van de kost van het vakantiegeld in het stelsel van jaarlijkse vakantie van de bedienden een bedrag van 72 miljoen EUR wordt voorzien. Tevens heeft de Raad zich geëngageerd om de verdeelsleutel om dit bedrag aan de betrokken werkgevers toe te kennen uit te werken, op basis van een voorstel van de werkgeversvertegenwoordigers waarbij het zwaartepunt ligt bij de ondernemingen die het zwaarste getroffen zijn door de crisis.

B. Regeringsbeslissing na begrotingsconclaf van oktober 2021

De federale Regering heeft beslist dat de dagen van tijdelijke werkloosheid overmacht corona van de werknemers (arbeiders en bedienden) in 2021 voor de berekening van de jaarlijkse vakantie met werkdagen zullen worden gelijkgesteld. Deze gelijkstelling zal ook gelden voor de werknemers die in 2021 in tijdelijke werkloosheid overmacht corona werden geplaatst als gevolg van de overstromingen van deze zomer.

In het kader van deze gelijkstellingen stelt de regering een enveloppe voorop van 153.970.000 EUR teneinde een deel van de kost te compenseren in het stelsel van de arbeiders en het stelsel van de bedienden.

De financiering van de compensatie van de werkgevers voor de arbeiders zal via de FOD Sociale Zekerheid aan de Rijksdienst voor Jaarlijkse Vakantie worden toegekend.

De regering vraagt dat de sociale partners een voorstel uitwerken over de verdeling van deze enveloppe en de toekenningsmodaliteiten ervan.

C. Herinnering aan adviezen nr. 2.179 en 2.180

De Raad heeft zich in het recente verleden reeds gebogen over een gelijkstelling van de periodes van tijdelijke werkloosheid wegens overmacht corona voor het jaar 2020. In dit verband verwijst de Raad naar zijn advies nr. 2.179 van 7 oktober 2020 en nr. 2.180 van 27 oktober 2020 die op hun beurt kaderen in het afsprakenkader van de groep van 10 van 13 juli 2020 en het akkoord van de sociale partners binnen de Nationale Arbeidsraad van 11 september 2020.

In het advies nr. 2.179 werden een aantal principes voor de compensatie van de werkgevers en de Rijksdienst voor Jaarlijkse Vakantie vastgelegd.

Zo werd bepaald dat de compensatie voor het jaar 2020 gefinancierd werd ten belope van de meerontvangsten voor de overheid die de gelijkstelling genereerde.

Vervolgens werden de betrokken ondernemingen onderverdeeld op basis van een vork en werden percentages vastgelegd voor een gedeeltelijke financiering.

Op basis van de aangeleverde gegevens van de bevoegde instanties, RSZ, RVA en RJV is toen een globale enveloppe van 93.582.741 EUR berekend voor de bedienden en datzelfde bedrag werd ook toegekend aan de Rijksdienst voor Jaarlijkse Vakantie.

De wijze waarop werkgevers van bedienden een financiering konden bekomen werd in het opvolgadvies, nr. 2.180 uitgewerkt.

Zo werd een verdeelsleutel afgesproken op basis waarvan een deel van de enveloppe toegekend werd aan de betrokken werkgevers. Hiervoor werd rekening gehouden met het percentage waarbij iedere werkgever voor zijn bedienden beroep had gedaan op tijdelijke werkloosheid wegens overmacht corona tijdens het jaar 2020.

In uitvoering daarvan nam de regering de nodige maatregelen zowel voor de gelijkstelling van de tijdelijke werkloosheid wegens overmacht corona voor de jaarlijkse vakantie als voor de compensatie ervan tot en met 31 december 2020.

II. STANDPUNT VAN DE RAAD

A. Principes

De Raad gaat voor zijn standpunt uit van de volgende principes :

De Raad benadrukt nogmaals dat de gelijkstelling van de tijdelijke werkloosheid voor overmacht corona voor de jaarlijkse vakantie en de compensatie ervan een ondeelbaar geheel vormen.

De Raad wijst er daarbij op dat de ondernemingen die in 2021 beroep deden en doen op tijdelijke werkloosheid wegens overmacht corona vaak ook al getroffen werden in 2020.

Voor de compensatie voor de Rijksdienst voor Jaarlijkse Vakantie hanteert de Raad het principe dat uitputting van de reserves van de Rijksdienst absoluut dient te worden vermeden.

Voor de compensatie van de gelijkstelling voor jaarlijkse vakantie voor de bedienden hanteert de Raad het principe dat de ondernemingen gecompenseerd worden met een zware impact van de tijdelijke werkloosheid wegens overmacht corona.

De Raad past op die ondernemingen het proportionaliteitsprincipe toe in de zin dat er een hogere compensatie voorzien moet worden naarmate de onderneming zwaarder getroffen is door de coronacrisis met een bijzondere aandacht voor ondernemingen uit overstroomde gebieden.

Er wordt gewerkt op basis van stabiele cijfers en de doelstelling is om het systeem zo eenvoudig mogelijk te houden.

B. Regeringsenveloppe

De Raad stelt vast dat de Regering een enveloppe van 153.970.000 EUR ter beschikking stelt voor de compensatie van de kost van de gelijkstelling voor de jaarlijkse vakantie in het stelsel van de bedienden en dat van de arbeiders.

De Raad stelt vast dat het bedrag van 153.970.000 EUR 41% vertegenwoordigt van het bruto-vakantiegeld. Dit percentage staat gelijk aan de ontvangsten die de overheid en de sociale zekerheid innen op het betaalde vakantiegeld. Door de toekenning van de enveloppe van 153.970.000 EUR laat de regering al minstens de meerontvangsten terugvloeien naar de Rijksdienst voor Jaarlijkse Vakantie en de ondernemingen.

De Raad stelt echter vast dat, op basis van de aangeleverde cijfers van de RSZ en RVA over de kost van een gelijkstelling van de tijdelijke werkloosheid overmacht corona, dit bedrag geenszins toereikend is om tegemoet te komen aan de door de Raad gevraagde compensaties in zijn brief van 17 september 2021.

Dat geldt in het bijzonder voor het vakantiestelsel van de arbeiders dat niet in staat is om met de toegekende financiering in de gevraagde gelijkstelling voor de jaarlijkse vakantie te voorzien. De jarenlang opgebouwde reserves werden al in 2020 bijna volledig benut voor de financiering van de gelijkstelling voor de jaarlijkse vakantie.

De Raad herinnert eraan dat de gelijkstelling van de dagen tijdelijke werkloosheid wegens corona-overmacht in 2020, ondanks de voorziene compensatie voor het arbeidersstelsel in 2020 van 93 miljoen EUR, ertoe heeft geleid dat de reserves in het arbeidersstelsel voor de financiering van de vakantierechten opgebouwd in 2020 werden benut voor een totaal bedrag van 365 miljoen EUR.

Om uitputting van de reserves te voorkomen en om te vermijden dat de Rijksdienst voor Jaarlijkse Vakantie in financiële moeilijkheden komt, had de Raad in zijn voormeld schrijven van 17 september daarom gevraagd om in het stelsel van de arbeiders de volledige kost van de gelijkstelling voor de jaarlijkse vakantie te compenseren.

De Raad vraagt daarom aan de regering om het resterende tekort in het stelsel van de arbeiders, in functie van de inning van de achterstallige sociale zekerheidsbijdragen op het enkel vakantiegeld in het stelsel van de arbeiders, alsnog ten laste te nemen.

Als dit niet gebeurt, dreigt dit zeer problematische gevolgen te hebben voor het vakantiestelsel van de arbeiders. De Raad benadrukt ook de moeilijkheden die het vakantiestelsel van de arbeiders op langere termijn tegemoet gaat als gevolg van de ondergefinancierde gelijkstellingen in het jaar 2020 en 2021.

De Raad vraagt de regering met aandrang om de besprekingen in overleg verder te zetten teneinde concrete financieringspistes voor het vakantiestelsel van de arbeiders aan te reiken, waarbij een bijdrageverhoging voor de jaarlijkse vakantie van de arbeiders dient te worden vermeden.

In afwachting van een verdere besluitvorming over de financiering van de gelijkstelling, doet de Raad in huidig advies al een voorstel over de verdelingswijze van de reeds beschikbaar gestelde enveloppe van 153.970.000 euro. De Raad doet hierbij een zware inspanning zowel voor wat betreft de verdeling van het beschikbare budget over de beide stelsels als voor wat betreft de verdeelsleutel voor de compensatie in het stelsel van de jaarlijkse vakantie voor bedienden.

C. Voorstellen van de Raad over de verdeling van deze enveloppe en de toekenningsmodaliteiten ervan

1. Compensatie van de gelijkstelling in het stelsel jaarlijkse vakantie van de arbeiders

De totale kost voor de gelijkstelling van de jaarlijkse vakantie in het arbeidersstelsel wordt door de bevoegde administraties geschat op 235.883.538 EUR.

Voor de betaling van het vakantiegeld in het stelsel van de arbeiders voor 30 april 2022 stelt de Raad voor om, op basis van het door de regering ter beschikking gestelde bedrag, een enveloppe van 107.120.028 EUR te voorzien.

De Raad gaat hierbij uit van het scenario dat 50% van de nog niet-geïnde patronale sociale zekerheidsbijdragen alsnog zullen geïnd worden. De Raad is zich bewust van de hoge mate van onzekerheid van dit scenario, gezien de uitzonderlijke situatie, die zonder precedent is, waarin we ons vandaag bevinden.

In dit scenario en indien ook de laatste reserves in het stelsel van de jaarlijkse vakantie voor arbeiders zouden benut worden, blijft er een tekort van 37.379.971 EUR om in de volledige gelijkstelling van de tijdelijke werkloosheid wegens overmacht corona voor de jaarlijkse vakantie te voorzien.

De Raad vraagt daarom aan de regering om het resterende tekort in het stelsel van de arbeiders, in functie van de inning van de achterstallige sociale zekerheidsbijdragen op het enkel vakantiegeld in het stelsel van de arbeiders, alsnog ten laste te nemen.

De Raad vraagt de regering met aandrang om de besprekingen in overleg verder te zetten teneinde concrete financieringspistes voor het vakantie-stelsel van de arbeiders aan te reiken, waarbij een bijdrageverhoging voor de jaarlijkse vakantie van de arbeiders dient te worden vermeden.

2. Compensatie van de kost van de gelijkstelling in het stelsel van jaarlijkse vakantie voor bedienden

De totale kost van het vakantiegeld (inclusief patronale bijdragen op enkel vakantiegeld) ten gevolge van de gelijkstelling in 2021 voor de jaarlijkse vakantie, wordt door de bevoegde administraties geschat op 139.641.577 euro (exclusief patronale bijdragen op het enkel vakantiegeld) of 156.398.566 euro (inclusief patronale bijdragen op het enkel vakantiegeld).

a. Algemene compensatieregeling voor de bedienden (exclusief overstromingen)

Op basis van de enveloppe die de regering heeft vastgelegd, stelt de Raad voor om een compensatie te voorzien voor ondernemingen die in het eerste en tweede kwartaal van 2021 voor minstens 41% beroep hebben gedaan op tijdelijke werkloosheid wegens overmacht corona. Hiervoor worden het aantal dagen tijdelijke werkloosheid wegens overmacht ten opzichte van het totaal aangegeven dagen in de DMFA in het eerste en tweede kwartaal van 2021 op basis van de aangeleverde cijfers van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheden de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening, in aanmerking genomen, zoals ook gebeurd is in de compensatieregeling zoals die werd uitgewerkt in voormeld advies nr. 2.180.

De compensatie wordt dan bepaald op basis van volgende schaal:

Aandeel dagen TW overmacht / totaal aantal aangegeven dagen in DMFA in Q1 en Q2 cf berekeningen door RSZ en RVA (Q1 2021 + Q2 2021)	Mate van compensatie in %
41-50	40
51-60	50
61-70	60
71-80	70
81-90	80
91-100	95

Op basis van deze schaal bedraagt de geschatte kost 46.146.551 €. Deze enveloppe zal door de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid volledig verdeeld worden over de getroffen werkgevers van elke categorie voor het totaal aantal dagen tijdelijke werkloosheid wegens overmacht corona die men in 2021 telt voor de bedienden.

De compensatie wordt toegekend in het tweede kwartaal 2022, via dezelfde techniek van compensatie zoals ook in 2020 het geval was. De Raad verwijst hiervoor naar zijn advies nr. 2.180 van 27 oktober 2020.

b. Tijdelijke werkloosheid voor bedienden in het kader van overmacht corona door de overstromingen

1) Berekening van de maximale enveloppe

Hiervoor voorziet de Raad een apart budget van maximaal 703.420 EUR. De berekening van dit maximaal budget gebeurde op basis van schattingen van RVA voor tijdelijke werkloosheid in het kader van overmacht corona door de overstromingen in de maanden juli en augustus 2021. In die maanden werden er ongeveer 13.028 dagen tijdelijke werkloosheid in het kader van overmacht corona door de overstromingen voor bedienden geteld, wat neerkomt op een bruto-vakantiegeld van 246.814 EUR.

De Raad is er in zijn werkzaamheden vanuit gegaan dat deze mate van tijdelijke werkloosheid zich voor deze werkgevers doorzet tot eind 2021, wat betekent dat het totale maximale bruto-vakantiegeld voor deze bedienden 740.442 EUR bedraagt.

De Raad is er zich van bewust dat deze hypothese mogelijks een ruime, maar tevens ook een voorzichtige benadering is van de problematiek die zich stelt.

Daarom voorziet de Raad enerzijds in een aftopping van dit budget ten belope van 5% en voorziet de Raad anderzijds dat het saldo van dit bedrag dat niet wordt opgenomen, alsnog toegekend wordt aan de RJV, ter financiering van de gelijkstelling van de tijdelijke werkloosheid wegens corona-overmacht in het arbeidersstelsel.

Het in dit kader toegekende bedrag aan de werkgevers mag niet hoger zijn dan de kost van de gelijkstelling van de tijdelijke werkloosheid in het kader van overmacht corona door de overstromingen, voor de jaarlijkse vakantie.

De Raad is daarom van oordeel dat het aangewezen is om een ex post controle van de aangiftes van de tijdelijke werkloosheid in het kader van overmacht corona door de overstromingen, te voorzien voor wat betreft de oorzaak ervan.

2) Berekening van de forfaitaire compensatie

De forfaitaire compensatie per dag tijdelijke werkloosheid in het kader van overmacht corona door de overstromingen voor een bediende bedraagt maximaal 18 EUR. Dit bedrag wordt bekomen door het gemiddeld dagbedrag van 123,5 EUR te vermenigvuldigen met 15,34% en dit bedrag opnieuw te vermenigvuldigen met een compensatiepercentage van 95%.

Gezien de tijdelijke werkloosheid in deze ondernemingen gepaard ging met zware schade aan het productie-apparaat, stelt de Raad voor deze ondernemingen dit hoge compensatiepercentage voor.

Indien een werkgever al in aanmerking komt voor een compensatie van de dagen tijdelijke werkloosheid wegens overmacht corona, op basis van de algemene compensatieregel, vult de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid deze compensatie aan tot het bedrag waarop de werkgever recht heeft op basis van de compensatieregel ingevolge de overstromingen. Een werkgever kan echter nooit meer ontvangen dan wat hij werkelijk betaald heeft.

Indien het totaal aantal aangegeven dagen tijdelijke werkloosheid in het kader van overmacht corona door de overstromingen voor het jaar 2021, op 1 juni 2022 hoger blijkt te liggen dan 39.084 herrekent de RSZ de maximale forfaitaire compensatie per dag TW op basis van dit hoger aantal dagen.

Indien het totaal aantal aangegeven dagen tijdelijke werkloosheid in het kader van overmacht corona, door de overstromingen voor het jaar 2021, op 1 juni 2022 lager blijkt te liggen dan 39.084, en het volledige budget van 703.420 EUR dus niet is opgenomen, maakt de RSZ het resterende bedrag over aan de RJV. Dit ter aanvulling van de compensatie voor de RJV, zoals voorzien in titel C.1. van dit advies.

3) Aanvraagprocedure en wijze van betaling

De betrokken werkgevers moeten een afzonderlijke aanvraag indienen bij de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid teneinde een forfaitaire compensatie per dag tijdelijke werkloosheid wegens overmacht corona voor bedienden in het 3de en 4de kwartaal van 2021, te ontvangen.

Werkgevers kunnen beroep doen op deze compensatie middels een eenvoudige aanvraag bij de RSZ, waarin zij aantonen hoeveel dagen tijdelijke werkloosheid zij hebben toegepast voor hun bedienden in het derde en vierde kwartaal van 2021 omwille van de overstromingen. Voorafgaand aan de betaling van de compensatie gaat de RSZ na of de aangifte van de werkgever correct is.

De werkgevers kunnen tot uiterlijk 31 mei 2022 hun aanvraag hiervoor doen. Het bedrag waarop een werkgever recht heeft wordt overgemaakt via de RSZ-rekening van de betreffende werkgever ten laatste op het einde van het tweede kwartaal van 2022.

De Raad vraagt de RSZ om ten laatste op 15 juli 2022 te rapporteren over de werkzaamheden beschreven in titel C.2. van dit advies.

c. Totale kost

De geschatte totale kost van de algemene compensatieregel en de compensatieregel voor werkgevers, getroffen door overstromingen, bedraagt maximaal 46.849.972 EUR.
